

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo

Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales,
Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas
Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares:
Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, M.DC.LXXXIX.

Cap. CLXXXIII. Quamvis concordiaë factæ cum reseruatione pensionis
super beneficiis, sint nullæ, nisi interveniat autoritas Sedis Apostolicæ;
tamen si præcedat Generalis licentia Summi Pontificis, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98388](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98388)

mercium, veluti in Gallia, Germania, & Polonia, ubi ex recepta consuetudine hæretici cum Catholicis proximè convivunt, & ex recepta consuetudine tolerantur hujusmodi conjugia, non solum valida sunt matrimonia inter diversæ professionis personas, sed etiam Catholicus non peccat contrahens cum hæretico, dummodò non fiat aliquod pactum, per quod Catholicus impediatur in libero exercitio suæ veræ Religionis; † nec etiam fiat aliquod pactum circa relationem liberorum in hæresi, nam alioquin hujusmodi pactum esset impium & irritum: ut probat Gutier. *dicto c. 104. n. 7. & 8. Sanch. dicta quest. 72. n. 5. & in præcept. Decal. lib. 2. c. 9. n. 9. Bonacin. loco citato, n. 2. versic. addique id non procedere. Basil. Pont. loc. cit. c. 5. n. 4. & 5.*

7 Ex quibus patet multo magis validum futurum esse matrimonium, si puella quæ hæcenus hæreticam sectam amplexa fuit, hæresim adjurare parata sit, & ad fidem Catholicam converti, ut determinat Basil. Pont. *dicto c. 5. n. 1.*

Neque hoc casu obstat validitati matrimonii decretum illud, seu edictum generale Episcopi, quo ordinavit non posse contrahi matrimonia inter Catholicos & hæreticos, nisi sponsus hæreticus ad fidem Catholicam convertatur, & in illa per tres

8 menses ante contractum matrimonii persistat. † Ratio est, quia nullus Prælati summo Pontifici inferior, reddere potest personam inhabilem ad matrimonium cum alia persona contrahendum, cum qua alioquin de jure contrahere posset: ut resolvit Sanch. *dicto tractat. de matrim. lib. 7. de impedim. disput. 1. num. 9.* quia licet olim Episcopi id facere possent, hodie tamen hoc soli summo Pontifici reservatum est, ex generali Ecclesiæ consuetudine.

10 † Et licet iustis ex causis non solum Episcopus, sed etiam ipse Parochus possit ad tempus interdici, seu impedire matrimonium, veluti ad sedandum scandalum, vel ad discutendam impedimenti obiecti veritatem, ex eo tamen matrimonium non redditur irritum, quia causa prohibitionis non est perpetuum impedimentum, ut advertit Sanch. *dicto lib. 7. disput. 6. num. 6.* ubi refert causas quibus moveri potest Episcopus, vel Parochus ad suspendendum ad tempus matrimonium: & re plenè discussa, ita concludit idem Sanch. *dicto lib. 7. disput. 2. num. 24.* † Ex cuius dictis probatur, quod quamvis edictum generale dicti Episcopi esset validum, non tamen propterea matrimonium contra ejus prohibitionem contractum, nullum esset & irritum; sed duntaxat in pœnam contemptus Iudicis, conjuges ab invicem separandi essent non quidem in perpetuum, quia obitaret textus in *cap. 2. de matrimonio contracto contra interdictum Ecclesiæ*, ubi dicitur matrimonium contractum contra prohibitionem Ecclesiæ non esse separandum, quod intelligitur de separatione perpetua, sed tamen in pœnam, ut dictum est, separatio debet fieri ad aliquod tempus; per text. ibi *cap. 1. eodem tit. ibi: & imposta sibi de tanto excessu penitentia condigna, postquam in domo maris per mensem steterit, ad Tertium redire permittat.*

11 Imo si adesset periculum aliquod incontinentiæ, non solum tempus mensis esset abbreviandum, Verum etiam non esset imponenda pœna separationis temporalis, sed etiam pœna esset commutanda in aliam arbitratam: ut docet Sanch. *dicto lib. 7. disput. 2. num. 14.* † Quæ interdictio visus matrimonii ad tempus fit utrique conjugi, si uterque sit in culpa: si verò unus tantum, non fit talis prohibitio conjugi innocenti, qui potest petere debitum con-

jugale durante suspensione, quæ illum non afficit: ut bene Sanch. *disput. 2. num. 14.* † Advertendo tamen, quod si penderet lis super validitate matrimonii propter impedimentum dirimens allegatum, tale matrimonium pendente lite, & multo magis pendente appellatione contractum esset irritum & attentatorium, ut constat ex *cap. per fraternitatem, de sponsa duorum, & cap. cum in Apostolica, de sponsalibus, Abb. in dicto cap. sua fraternitas, numero 5.* & bene probat Sanch. *dicta disput. num. 15.*

Quod intellige ut locum habeat ex duobus casibus. primus est, quando prohibito posterioris matrimonii lite pendente celebrandi facta est cum decreto irritanti, juxta notata per Basil. Pont. *matrim. lib. 6. cap. 7. n. 5. & sequent.*

Secundus est quando primum matrimonium fuit declaratum validum per sententiam Lancel. *de re. lite pend. c. 4. limit. 17. per totam*, cum alius per nos citatis *p. 4. de Pension. Eccles. q. 7. n. 3.* ad quod locum recurrendum erit. Vbi dicitur quod si contractum fuerit secundum matrimonium in præprium litis pendens super nullitate primi, non potest iudex Ecclesiasticus procedere ad declarationem nullitatis vel validitatis secundi, donec iudicium super nullitate primi fuerit terminatum.

Ultimo advertendum est, quod casu quo dicti conjuges mutare velint domicilium, & se transferre ad alienam Diocesium animo ibi habitandi, sine subditi illius Diocesis, & ibi statim possint contrahere matrimonium, quamvis majori anni parte illa Diocesi non habitaverint: Sanch. *lib. 7. disput. 4. n. 4.* Gutier. *de matrim. c. 63. n. 13.* & 14. Quæ compliat Additio ad Burat. *decis. 713.* ut locum habeat etiam si quis simularet, & animo fraudandi parochum ad alienam Parochiam se convertere: ut probat Sanch. *lib. 4. disput. 18. de consensu claustrum, n. 29. versic. ceterum: & disput. 25. sub n. 11. in præ. versic. verum hac limitatio.* Basil. Pont. *de matrim. lib. 7. cap. 14. n. 6.* ubi loquitur de matrimonio contra quod vagantur, & nullum certum habent Parochum, quod longe differt à casu nostro: & Gutier. *de matrim. cap. 65. n. 11.* & alii quos citat & sequitur Additio prædicta ad Burat. *dicta decis. 713. n. 16.* & videtur sequi Rot. apud Met. *dec. 194. n. 19.* in eius impug.

Ego autem existimo horum Doctorem sententiam rectè procedere, quando domicilium vel Parochia verè relinquitur, & cum animo non revertendi ad illud, vel ad illam, sed animo vagandi, vel permanendi in nova Parochia, licet in fraudem odium proprii Parochi: secus esset si domicilium vel prior Parochia non verè desereretur, sed animo statim, vel post aliquod tempus ad prius domicilium revertendi, tunc enim illa mutatio fraudulenta non proderet: nam si aliter diceremus, facilem esset fraudem facere constitutioni Concilii, etiam in Gallia, ubi licet Concilium non sit in omnibus capitibus receptum, adest tamen Regia constitutio lata in conformitatem Concilii.

CAPVT CLXXXII.

Quamvis cōcordiæ factæ cum reservatione pensionis super beneficiis, sint nullæ nisi interveniat auctoritas Sedis Apostolicæ, tamen si præcedat generalis licentia summi Pontificis, hoc sufficit pro validitate conventionis. Translatio monasterii co-

tius, an & quomodo fieri possit. Clausula sub beneplacito Sedis Apostolicæ, quomodo intelligi debeat. Exceptionem non implementi non notare quoad capita separata: Et utrum talis exceptio impediat amputationem.

SUMMARIUM.

1. Concordata super beneficiis fieri non possunt nisi interveniat auctoritas Sedis Apostolicæ.
2. Si præcedat generalis licentia Sedis Apostolicæ, non requiritur specifica confirmatio pensionis imposita super beneficio.
3. Translatio monasteriorum de loco ad locum fieri non potest sine licentia summi Pontificis; sufficit tamen licentia generalis.
4. Monasterium reformatum manutendum est in possessione jurium prioris monasterii, cui succedit.
5. Clausula, sub beneplacito, intelligitur quatenus de jure beneplacitum requiratur; nisi adjecta sit clausula, & non aliàs.
6. Contraventio in capitulis separatis & non connexis cum negotio principali, non impedit manutentionem.
7. Quando implementum non debet fieri ipse neganti, sed tertio; tunc qui opponit de illa negativa, tenetur ipsam probare.
8. Quando negativa est fundamentum intentionis actoris, debet illam probare.
9. Exceptio non adimplementi, non retardat iudicium manutentionis.

Summus Pontifex Gregorius XV. per suas litteras Apostolicas sub die 17. Maii anni 1621. quas confirmavit Urbanus VIII sub die 12. C4. Februarii 1627. favere volens piæ intentioni nonnullorum Ordinis sancti Benedicti Monachorum, reformationem amplecti volentium, concessit, ut Congregationem S. Mauri ordinis sancti Benedicti erigere possent in Gallia, ad requisitionem quorundam monasteriorum jam reformatorum, atque etiam quorumvis aliorum monasteriorum prædicti Ordinis, ut dictum est in Gallia, ita quod dicta Congregatio in Conventibus & Mensis conventualibus ac locis, ac portionibus monachalibus, necnon officiis claustralibus ipsorum, & pro tempore aggregandorum monasteriorum locum habeat.

Et per dictam confirmationem seu ampliacionem Urbanus VIII. concessit facultatem dictis Monachis disponendi de redditibus temporalibus dictorum officiorum claustralium, cum permissione eidem Congregationi sancti Mauri data admittendi & acceptandi dimissiones illorum officiorum sub reservatione, concessione, & præstatione certæ annuæ summæ pecuniarum, & quantitatis vini frumenti, & aliarum rerum ipsis pro eorum portionibus monachalibus, sive aliis eorum debitis per dictos Reformatos danda: & similis licentia data fuit non reformatis ut huiusmodi conventiones facere possint.

Cum autem possessor Camerariæ unus ex monasteriis antea non reformatis, suum officium dimisisset; alius monachus ejusdem Ordinis & domus regularis, illud idem officium Camerariæ uti vacans per obitum, qui post dictam dimissionem supervenerat, impetravit, & virtute sanctæ obediencie acceptatum à præfata sancti Mauri Congregatione avocare prætendebat, Primum propter

nullitatem reservationis pensionis sine auctoritate Sedis Apostolicæ. Secundo, quia monasterium, de quo agebatur, dependebat immediate à sancta Sede Apostolica. Tercio: quia in concordia facta inter Religiosos illius monasterii Reformatos; & non Reformatos, aderat clausula, sub beneplacito Sedis Apostolicæ, quod cum non fuisset obtentum, dictum monasterium remanebat in primævo statu, & sic dictum beneficium dimissum vacabat per obitum. Quarto, quia non fuerant adimpletæ diversæ conditiones in dictis bullis Apostolicis contentæ, ob quarum defectum, cessabat tota vis dictarum litterarum Apostolicarum, & per consequens beneficium vacabat per obitum ejusdem ultimi possessoris.

Consideratis nihilominus prædictis rationibus, censui impetrationem dictæ Camerariæ non esse fundatam: nec in dubium revocari posse dimissionem dictæ Camerariæ, factam per præfatum ultimum possessorem. Quamvis enim regulariter conventiones omnes, & concordata super beneficiis facta cum reservatione pensionis, aut alterius rei temporalis, sine specialis Sedis Apostolicæ licentia, nulla sint & invalida; Canon, quam pio, prima, quæst. 2. Louet. littera C. num. 40. & ibi Addent. tamen conventio de qua agitur, & reservatio pensionis non indigebat alia homologatione propter generalem licentiam concessam per litteras summi Pontificis Urbani VIII. quibus similes conventiones faciendi facultatem dedit.

Neque obstat dixi quod opponebatur, monasterium, de quo agitur non esse de ordine sancti Mauri, nec Cluniacensi, sed immediate dependere à sancta Sede Apostolica, sic sub dictis /quibus minime contineri, & per consequens unionem ejusdem monasterii dictæ congregationi factam jure impugnari posse, quia cum per diversa arresta Curie Parlamenti Tolosani, etiam instante Procuratore Regio lata, declaratum fuerit dictos Religiosos cogendos esse ad acceptandam dictam unionem quæ valida fuit declarata non est amplius de hoc dubitandum propter vim arrestorum tanti Senatus.

Et licet utrum sit in jure, quod monachi collegialiter se transferre possunt quoad personas duntaxat, non tamen, quoad loca sua, ut est text. in cap. unico, §. ad hæc, de Religios. domib. lib. 6. in illis verbis: ita quod nullus Ordo ad alium, vel conventus ad conventum se, ac loca sua totaliter transferat, Sedis ejusdem super hoc permissione specialiter non obtenta. & ibi. tradunt Gloff. & DD. Sanch. in præcept. decalog. lib. 6. cap. 7. num. 7. Bonacin. in tract. de clausura, quæst. 2. puncto 9. §. 2. num. 5. Tambur. de jur. Abbatum tomo 3. disputat. 7. quæst. 1. n. 24. Barbol. de jure Ecclesiast. lib. 1. cap. 42. num. 49. & inter DD. Gallos Guid. Pap. consil. 134. num. 3. Tamen difficultas illa in casu proposito locum habere non potest, in quo summus Pontifex generalem omnibus monasteriis Ordinis prædicti sancti Benedicti concessit facultatem se transferendi ad Ordinem sancti Mauri in Gallia reformatum.

Et cum de præfata Congregatio sancti Mauri sit in quasi possessione dicti monasterii, ac juriæ & reddituum ipsius, illudque monasterium subicte effectualiter præfate Congregationi, quandiu est in dicta possessione, frui & gaudere debet omnibus privilegiis illi à summo Pontifice concessis: quia in istis actibus attenditur præsens & ultimus status: cap. cum de benef. de præbend. in 6. cap. consuetudinibus, de jure patronat. & antequam dimisso, seu conventio illa nulla & invalida declaratur, necessarium

